

Duinhagedis herontdekt op Goeree

Over het vroegere voorkomen van de duinhagedis (zandhagedis) op Goeree weten we wel wat, maar lang niet alle waarnemingen zijn gedocumenteerd. Zelf heb ik in het verleden ook niet al mijn waarnemingen van duinhagedissen opgeschreven of doorgegeven aan RAVON. In ieder geval zijn er verschillende locaties bekend waar de duinhagedis voorkwam. Van de volgende plaatsen zijn er tussen 1960 en 2000 waarnemingen: Scheelhoek, Havenhoofd Goedereede, Kwade Hoek, duinen aan het eind van de Oosterweg, duinen Vuurtoren, De Punt, en de Preekhilsedijk (zandhoekje). Er is dus best wel sprake van een vrij grote verspreiding op Goeree. Tussen 1980 en 2000 heb ik duinhagedissen waargenomen bij de Vuurtoren en de Preekhilsedijk. Op deze laatste plaats is de soort al meer dan een decennium verdwenen, maar nog steeds wanneer ik de Preekhilsedijk bezoek kijk ik vaak even op het zandhoekje of er misschien wat rondscharrelt. Helaas zonder resultaat.

De laatste decennia worden bijna geen duinhagedissen meer gezien. Meerdere personen zochten intensief naar hagedissen en zelfs een oproep in de streekpers leidde tot geen enkel aanknopingspunt over het nog voorkomen van de duinhagedis op Goeree. Steeds meer werd het bange vermoeden bevestigd dat de duinhagedis definitief van Goeree was verdwenen. Er werd al gedacht aan herintroductie, want geschikte biotopen

zijn er beslist wel, toch bleef hij onvindbaar. Tot op donderdag 11 september. Toen ik thuis kwam van mijn werk en George al een halve dag aan het vogeltellen was geweest in de Springertduinen, vertelde hij mij een soort hagedis gezien te hebben. Dat was groot nieuws, want dat kon bijna niets anders zijn dan een duinhagedis. Ik weet dat George zijn waarnemingen nauwkeurig beoordeeld, dus geloofde ik hem direct.

Zaterdag 13 september ging ik naar de bewuste plaats om de hagedis te zoeken die George gezien had. Het weer was goed: niet teveel wind en een lekker zonnetje. Voetje voor voetje speurde ik geconcentreerd de omgeving af waarbij de zanderige zuidhellingen extra aandacht kregen. Na een half uur zoeken dacht ik iets in mijn ooghoek te zien wegschieten, maar soms wil je dat gewoon en is er niets. Toch maar even heel scherp blijven. Keek nog even in de helmpol maar zag niets. Ik liep nog enkele meters verder maar daar leek het biotoop minder geschikt dus ging ik terug. Ik kwam bij datzelfde hellinkje en zag nu toch duidelijk iets bewegen. Stokstijf bleef ik staan en warempel daar kwam een duinhagedis tevoorschijn. In één woord: geweldig! Het was een mooi volwassen vrouwtje en leek mij moddervet: klaar voor de winterslaap. Het eerste wat ik deed was George bellen en zei: "George, ik sta hier oog in oog met de duinhagedis." Zijn reactie was "dat liegjie (dat jok je)". Het dier bleef heel rustig liggen om op te warmen in de zonnestralen. Ik maakte er nog wat foto's van en ging voorzichtig achterwaarts de duinen uit.

De twee zaterdagen erna ben ik in de buurt wezen zoeken naar nog meer hagedissen. Dat leverde helaas niets op. Een week na de eerste waarneming zag George er nog één op zo'n honderd meter van de eerste plaats (misschien dezelfde). De laatste hagedis die ik hier in de buurt zag was 50 meter verderop, maar dan wel 20 jaar geleden. Het was een geweldige beleving om na zoveel jaar weer eens een duinhagedis op Goeree waar te nemen en vooral omdat hij nu weer op de kaart staat. De duinhagedis is een zeldzame Rode Lijst soort (status = kwetsbaar) en staat vermeld als streng beschermd in de Europese Habitatrichtlijn. In de Conventie van Bern is de soort strikt beschermd.

Krijn Tanis

Foto: Krijn Tanis